

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Ozadja britansko italijanskega zблиževanja

Piratski podvigi frankovskih podmornic v zadnjem času, senzacionalne spremembe v vrhovni nemški hierarhiji, brezobzirna bombardiranja nezavarovanih španskih mest, vse te okoliščine so tako razgibale evropsko diplomatsko aktivnost, da so se s tem ustvarili predpogoji za novo razmerje evropskih sil ter novo stanje, ki obeta Evropi znosnejše sožitje. Italija je potopitev angleških parnikov izkoristila za majhen okret, ki naj ji prinese več koristi kakor dosedanja prizadevanja, ki so veliko stala, pa niso ničesar prinesla. Številni zaupni razgovori v zadnjem času v Rimu med Članom in britanskim poslanikom Perthom ter v Londonu med Edenom in italijanskim poslanikom Grandijem dajejo slutiti, da je predmet utemeljeno pričakovanje, ki ga stavejo mednarodni krogi v današnje sejo nevtralnega odbora v Londonu, kjer bodo sklepali o 75% odpoklicu italijanskih čet iz Španije, kar bi povzročilo stroškov za 2.250.000 funtov šterlingov, ki bi padli pretežno na ramena Anglije, Francije, Nemčije, Italije in Rusije. Ta nenadni okret italijanske diplomacije je zbudil senzacionalno pozornost, ker predstavlja ta njena pripravljenost za odpoklic italijanskih vojakov s španskih tal, združena le iz formalno prestižnih vzrokov z zahtevo, da se istočasno prizna generalu Francu pravica vojskujoče se sile, neralu Francu pravica vojskujoče se sile, novo etapo v ublaževanju napetosti v kompleksu Sredozemskega morja ter sodelovanju najbolj prizadetih sil pri odstranjanju nešteti in neprekinjenih konfliktnih možnosti, ki jih ustvarja nesrečna Španija.

General Franco je danes, potisnjen po izredno nabrekli angleški diplomatski, propagandistični ofenzivi ob stran, precej osamljen. Angleški in francoski desničarski glasovi, ki so se čuli v prilog generalu Francu, so utihnil. Celo tisti del francoskega tiska, ki je še nedavno žolčno napadal Edena, je sedaj popolnoma spremenil svoje stališče in proglašuje Edena kot enega največjih, najzreplejših državnikov sodobne Evrope. Energične besede, ki jih je izrekel Eden v zvezi z zadnjimi španskimi dogodki, so zbudile občinstvo tudi v Rimu in — Salamanci.

Trenutno ni toliko važno vprašanje, kaj namerava Italija v bodočnosti, ko išče prijateljstva z Anglijo, za katere naklonjenost v sedanjem položaju tekmujejo tudi druge sile. Ali potrebuje proste roke za Balkan, Srednjo Evropo, Abesinijo? Vsa ta ugibanja nimajo trenutno nikakršnega praktičnega pomena. Vse zanimivejši bi utegnil biti pogled v ozadja te nenadne italijanske odločitve v španskem vprašanju ter ponujanja sprave in prijateljstva vodilnim britanskim državnikom v Downing Streetu.

Morebiti so nekoliko vplivali na Rim nemški dogodki. V Rimu se dobro zavedajo: Če zmaga v obstoječih trenjih nemška vojska, potem je za Italijo nemški padut itak izgubljen. Če pa bi sledila popolna zmaga hitlerjevstva, potem mora Italija računati z anšlusom, ki pa gotovo ni v seznamu dobrih in koristnih računov italijanske diplomacije. Morda so nedavni nemški dogodki vendarle nekoliko skrivili očišče Rim-Berlin s posebnim ozidrom na države, ki bi se lahko na njo naslonile (Avstrija, Madžarska), pa tudi z ozirom na zrahljano prepričanje, ki je dotlej obstajalo v imskih krogih glede notranje izravnosti v Nemčiji.

Globlji razlogi italijanske prožnosti pa segajo na — gospodarsko torišče. Italijansko gospodarsko stanje je

Nenaden preokret v romunski politiki

Nova vlada s patriarhom na čelu — Vlada narodne koncentracije — Romunija dobi novo ustavo — Pred razpustom strank

BUKAREŠTA, 11. februarja. Nova romunska vlada je sestavljena in je bila sinoči zaprisežena. Predsednik nove romunske vlade je patriarh Miron Cristea. Podpredsednik in zunanji minister je Tatarescu. Notranji minister je Galinescu, vojni minister general Antonescu. Dosedanji zunanji minister Micescu je prevzel ministrstvo za javna dela, Pravosodstvo je prevzel general Todorescu. V vladi so tudi vsi dosedanja ministrski predsedniki, vendar pa sta odklonila vstop v sedanjo vlado bivša ministrska predsednika Maniu in Goga. Doznava se, da bo nova vlada, ki predstavlja vlado narodne koncentracije, ustvarila predpogoje za novo ustavo, da bo razpustila vse romunske stranke in da bo razpisala nove volitve.

Ulster plebiscitarno izpovedal, da noče priključka k De Valerovi Teski

BELFAST, 11. februarja. Volilni izidi na severnem Irskem kažejo, da je doseгла unionistična stranka, ki noče ničesar vedeti o združitvi s svobodno južno Irsko, prodoren uspeh. Unionistična stranka je dosegla 35 mandatov, dva mandata neodvisni unionisti, dva delavska stranka, en mandat neodv. 8. mandatov nacio-

nalisti in komaj en mandat De Valera. — Volitve, ki so bile plebiscitne značaja in ki naj pokažejo voljo severne Irske glede združitve z južno Irsko, so izkazale, da Ulster noče menjati dosedanjega svojega edinstva z Anglijo s skupnostjo z južno Irsko. S tem je to vprašanje definitivno rešeno.

Podaljšanje avstrijskega vojaškega roka na 18 mesecev

DUNAJ 11. februarja. Tukajšnji listi poročajo, da je zvezni kancelar dr. Schuschnigg sporazumno z ostalimi člani vlade izdal odlok, v smislu katerega se podaljšuje rok vojaške službe od enega leta na 18

mesecev. Za prostovoljce ostane rok vojaške službe nespremenjen. Dolžnost odslužitve nastopa z 20., oziroma 21. letom starosti.

Silni viharji nad Severnim morjem

KODANJ, 11. februarja. V Severnem morju in ob Kategattu so silni viharji, ki so ponekod popolnoma onemogočili vsak

promet po morju. Mestoma razsajajo nevarni snežni meteži.

Vznemirjena avstralska vlada: Skrivnostna letala

LONDON, 11. februarja. »News Chronicle« poroča iz Melbourn, da so preteklo noč letela preko Port Darwina nezna na letala in je avstralska zvezna vlada radi tega zelo vznemirjena, tako da se peča z mislijo, da se zgradi novo letalsko

oporišče. Domnevajo, da so izvršili ta let japonski piloti v svrhu izvidniških nalog. Ta japonska letala potekajo verjetno z otoka Pala, ki predstavlja mandatno področje Japonske in ki je oddaljen 1800 km od Port Darwina.

Jasno, določno, konkretno je šepnil organ londonskih finančnih krogov »Financial News« na italijansko uho: »Dokler se razvijajo angleško italijanski odnosi neugodno, morajo ostati brezuspešna vsa prizadevanja Italije, da dobi pri nas denarja. V političnih in cityjskih krogih ne bodo dajali Italiji denarja za to, da se s tem financira protibritanska propaganda.« Pouk je zalegel. Iz stolpcev italijanskega tiska zvenijo miroljubnejše strune. Zgoča eterična vojna iz Barija, naperjena proti Londonu in tudi proti Parizu, se je podela. Doseženi so predpogoji za dogovor in sporazum.

Evropa upa, da bodo v Londonu našli kompromis. Tamkaj so v takšnih stvareh pravi mojstri. In kompromis pomeni stabilnejši mir, ki si ga vsakdo želi.

Politične obzorce

Senator Pucelj poroča

Sinoči je bil v gornji dvorani Narodnega doma krasno obiskan sestanek zaupnikov sreske organizacije JNS za mesto Maribor. S strnjeno pozornostjo so sledili poteku sestanka, ki je znova izkazal disciplinirano strmnost mariborskih zaupnikov JNS. Potem, ko je predsednik sreske organizacije JNS za mesto Maribor dr. Franjo Lipold spregovoril tople pozdravne besede vsem navzočim, predvsem ministru in senatorju J. Pucelju, ki so ga zborovalci sprejeli z navdušenim aplavzom, je sledilo silno zanimivo ter instruktivno politično poročilo, ki ga je v markantnih, izklesanih izjavah podal senator J. Pucelj. Uvodoma se je dotaknil problema potrebe politične opredelitve ter je zatem zajel v klenih obrisih sedanje politično stanje podčrtujoč glavne programske smernice vodilnih političnih skupin v naši državi: JNS, JRZ in združene opozicije. Podčrtal je programsko premočrtnost in vztrajno doslednost, ki jo izvaja JNS, ter dodal nekaj silno poučnih reminiscenc iz svojega političnega delovanja. Ob zaključku je še orisal silno eksponiran položaj Slovenije ter navajal posledice, ki jih moramo iz tega dejstva izvajati. Navzoči so z burnim pritrdjevanjem sprejeli izvajanja senatorja Pucelja, ki je ob zaključku pozival k vztrajni propagandi in energičnemu delu v vrstah JNS. S pristržno zahvalo ministru in senatorju J. Pucelju ter številnim navzočim je predsednik dr. F. Lipold zaključil krasno uspelo zborovanje.

Nov Mačkov poslanec v skupščino

Pri skupščinskem predsedniku Čiriću se je včeraj javil Mačkov poslanec Franjo Novaković iz Molve v diurjevskem okraju. Izročil mu je svoja poslanska povelja radi verifikacije.

Arhιεrejski sabor ukinil kazni

Arhιεrejski sabor srbske pravoslavne cerkve je sinoči izdal obvestilo, v smislu katerega se ukinejo vse kazni, ki jih je izrekel nad ministri in poslanci, ki so v skupščini glasovali za konkordat. Na svoji seji 9. t. m. j naročil vsem arhιεrejem, da ta sklep izvrše.

Razveljavljena obsodba

Predstojništvo mestne policije v Mariboru je v novembru leta 1935 kaznovalo bivšega narodnega poslanca dr. Staneta Rapeta na globlo 2.000 Din, v primeru neizterljivosti pa na 20 dni zapore z utemeljitvijo, da je zakrivil prestopke po §§ 12 in 36 zakona o društvih, shodili in posvetili, ker je dne 8. 10. 1935 v Mariboru izročil za odvetnika dr. Lipolda in razne zaupnike 48 izvodov zaupne okrožnice z napisom »Dragi prijatelj«. Policija je smatrala, da je dr. Rapé na ta način poskušal »oživotvoriti izven okvira kake pravno obstoječe politične stranke ali političnega društva pokret med narodom za ustvarjanje nerazporejenosti in za okrepitev opozicije proti obstoječi vladi.« s propagando idej, oziroma programa pohorske akcije, pa da je »osnoval politično združbo brez dovoljenja oblasti za njen obstanek in delovanje.« Zoper to razsodbo se je g. dr. Rapé pritožil na bansko upravo, ki je pritožbo seveda zavrnila. Sledila je tožba na upravno sodišče v Celju, ki je tožbo prav tako zavrnila. Končno je dr. Rapé po svojem zastopniku, odvetniku dr. Marjanu Zajcu vložil pritožbo na Državni svet, najvišje upravno sodišče v državi. Te dni

Pabecki**Laščanski utrinki**

V celjski »Novi dobi« beremo v št. 6 pod dopisi iz Laškega: »Upravitelj tukajšnje osnovne šole g. Kislinger je v št. 57 »Sokolske volje« objavil »Javno izjavo«, v kateri obljublja, da bo odstopil polovico svoje letne plače za Sokola ali kakršnekoli svrhe, če se dokaže istinitost dopisov iz Laškega v celjski »Novi Dobi« in v »Sokolski volji« v pogledu preganjanja sokolskega pozdrava »Zdravo!«. Ta izjava je zamotana tako, da je težko uganiti, ali g. upravitelj zanika, da je bil sokolski pozdrav na naši šoli preganjan in prepovedan, ali pa to priznava. Zanimiv je namreč tretji odstavek izjave, v katerem pravi, da je šolska oblast zadevo temeljito preiskala in da je rezultat te preiskave popolnoma razbremenilen, da pa bo končno odločitev izdalo ministrstvo prosvete. Upravičeno sklepamo iz tega odstavka, da šolski upravitelj in menda njemu nadrejena šolska oblast nista na jasnem, ali smejo otroci pozdravljati z »Zdravo!«, in da so zaradi tega vprašali ministrstvo prosvete. Odgovor ministrstva prosvete bo vsekako zanimiv. S tem odstavkom pa g. upravitelj tudi potrjuje resničnost naših poročil. Ponovno poudarjamo, da je bil otrok S. res tepen zaradi sokolskega pozdrava, da je g. upravitelj nagnal iz pisarne otroke, ki so pozdravili z »Zdravo!«, da je neka učiteljica zaprla otroka, ker je pozdravil z »Zdravo!« itd. Seveda se lahko to obrne na ta način, da niso bili otroci kaznovani zaradi pozdrava, marveč zato ker se niso pokorili naročilu, da naj pozdravljajo s »Hvaljen Jezus« ali »Dober dan«. To pa na stvari ne spremeni ničesar in prosimo g. upravitelja, da nakaže obljubljeni polovico svoje letne plače »Odseku za razdolžitev Sokolskega doma«. Če smatra, da preganjanje sokolskega pozdrava na tukajšnji šoli še ni dokazano, smo mu pripravljene postreči z imeni in posameznimi primeri. Ti dokazi mu bodo, če želi na razpolago v uredništvu.«

Selitev

»Kmetjski list« poroča v št. 6: »Beograjsko časopisje poroča, da bo v kratkem prišel za inž. Kabalinom tudi poslanec Milan Banić v klub JRZ in zapustil svojega predsednika dr. Baričevića. Milan Banić ni prestopil v klub JRZ zato, češ da je premalo energičen v smeri jugoslovanske politike. Osnovalec je zato z Jankom Baričevićem jugoslovanski klub narodnih poslancev. Izgleda, da bo JRZ v kratkem najbolj jugoslovanski.«

Zrušena je kriza!

V »Kmetjskem listu« št. 6 beremo: »Zelen »Slovenski delavec«, ki je zagledal luč sveta proti volji krščanskih socialistov nekje na Gorenjskem, piše v svojem uvodniku pod zgornjim, daleč na okrog odmevajočim naslovom tole: »Narodna vzgoja k varčevanju je utrpela nenadomestljive gospodarske pa tudi moralne vrednote. Cel narod, vsi stanovi so na tem trpeli. Od malega kmeta in industrijskega delavca pa do veletrgovca in veleindustriala, vsi so čutili na sebi te nezdrave razmere. Mnogi so obupavali, tudi najboljši, da bi bilo v doglednem času konec tega zla. Toda prišli so novi močje in zamenjali so one druge, ki z narodom niso čutili. Pri državnem in narodnem krmilu so vstali močje iz slovenske narodne celote iz njegovega čustvovanja. Tem je bilo v skladu z njihovim življenjskim delom vse na tem, da se narodne sile sproste in obogate. Močje, voljni služiti narodu, so zamenjali močje, katerim naj bi narod služil v gospodarski sužnosti. Imena Korošec, Krčak, Natlačen so se zopet zarisala v dnevnik naše zgodovine in bodo pričala, napram časom, ko so drugi pisali v njega svojo samopašnost, da je bila v njih ljubezen. Po zaslugi našega bana dr. Natlačenja in obeh naših ministrov stojimo pred velikim upanjem in že delnim izvrševanjem obujanja našega denarnega obtoka. Kdor

je bila dr. Rapetu dostavljena sodba Državnega sveta, ki je pritožbi v celoti ugodil ter razveljavil obsodbo banske uprave in s tem seveda tudi predstojništva mestne policije v Mariboru.

Gospodarska življenja**Mraz in sneg v kmetijskem gospodarstvu**

Vreme je izven območja naših moči in zakonov in ga moramo sprejeti kakršno pač je. Godrnjaj ali hvali, ostane brez učinka. Človek mora storiti le to, da njegove morebitne kvarne učinke ublaži. Tako je tudi sedaj. Taki dnevi kot so bili v 2. polovici prejšnjega in so v tekočem mesecu, zemljaku gotovo ne ugajajo. Prav od teh mesecev pričakuje on drugačnega sodelovanja in naklonjenosti. Izkazati bi se mu morala kot dobra zimska oraja in gnojilca. Prvo vrši mraz (srež), ki zemljo razširi in jo tako zrahlja. Na ta način pride spodnja plast zemlje v dotiko z zrakom, čim bolj globoko ta zmrzne. Dostop zraka v zemljo pa je prvi pogoj rastlinski rasti, ker brez njegovega sodelovanja je razkrajanje prvin (rudnin) nemogoče. Ostra zima je torej posebno koristna težki ilnati zemlji, kakršna je v Slovenskih goricah. V tako zrahljano zemljo pronica vlaga kot drugi predpogoj vegetacije in to zlasti v pomladi, ko zahteva prvo kletje toliko vlage. Tretja ugodnost globoko zmrzle zemlje je uničenje mrčesa, ki se pred zimo skriva v vrhnjo plast zemlje.

Gnojilec je sneg. Ta je kmetu res blagodat, ker opravlja tri koristna dela: ohrani zemljo rahlo, da ji vlago in jo gnoji. Sam kot tak ji seveda ne more dati nobenega gnojila, pač pa je zemlji dobrodošlo, kar on v zraku pobere. Snežinke »nebo umijejo in počesejo« in vršijo neko generalno čiščenje v prilog zdravju in kmetijskemu gospodarstvu. Po sneženju je vselej odličen zrak, ker je očiščen škodljivih primesi (prahu, bakterij, plinov). Dva plina, ki ju sneg prinese zem-

lji, pa sta gospodarstvu dobrodošla; to sta ogljik in dušik. Posebnega gospodarskega pomena pa je dušik, ki igra v rasti rastlin in tvorbi semena (zrnja, gomoljev) zelo veliko vlogo. Iz njega se tvorijo rastlinske beljakovine, torej važna hrana, ki da organizmu čvrstost, čilost, moč, zdravje. Dušika pa je v zemlji vedno premalo, zlasti v naši, ki jo premalo in slabo gnojimo. Iz zraka pride v zemljo z dežjem in snegom ter le po nekaterih rastlinah, ki imajo na koreninah bunčice s posebnimi bakterijami, katere nabirajo zračni dušik. To je metuljice (detelje, grah, fižol, bob, leča).

Ker torej sneg zračni dušik, katerega je v zraku $\frac{1}{2}$, pobira in dovaja zemlji, pravimo, da jo gnoji, oziroma da je sneg gnojilo siromakov. Tukaj je torej vzrok, da ni zemljak s tako suho in mlo zimo zadovoljen. Dobra stran tega vremena pa je v tem, da omogoča različna dela. Previdni in pridni gospodarji skušajo izkoristiti lepe dneve z različnimi deli, ki bi bila sicer nemogoča in bi jih pozneje, ko je polne roke dela, ovirala. Z oranjem in kopanjem preprečijo slabe posledice mile zime, zlasti ker je upati, da bo vendarle že kaj ostrih dni in snega, katerih učinek bo na rahli zemlji toliko večji. Prav tako hiti kmet z režnjo trsja, kolenjenjem in obrezovanjem sadnega drevja itd. Ne bilo bi napačno, če bi izvršili to in ono delo na naših vrtovih, da tako pripravimo na času za poznejša nujna dela. Če bi se pa prekopani in že pognojeni zemlji pojavil mraz, čeprav mogoče le za nekaj dni, bi bilo za uspešno letino zelo koristno.

Sportna gibanja**Mariborski zimskosportni podsavez bo gradil dve novi skakalnici****Pri Treh ribnikih in ob vznožju Pohorja**

Mariborski zimskosportni podsavez je na svoji snočnji seji sklenil, da zgradi v svrhu propagande za skakalni sport še v tem letu dve novi manjši skakalnici, in sicer eno pri Treh ribnikih, drugo pa ob vznožju Pohorja v Radvanju. Posebna komisija MZSP bo že te dni pregledala

bo hotel resnici dati pričevanje, bo moral to s priznanjem potrditi, pa naj pripada kateremu koli političnemu ali kulturnemu taboru. »Jaz podpišem »zelencu« to, kar je povedal, z vsemi štirimi — ali samo pod pogojem, da ne bo nikdar več napadal Gostinčarjevihi krščanskih socialistov in da ne bo krenil tok navedenih dobrin za kmeta v neznan smer!

teren in se bosta skakalnici dogradili v teku letošnjega poletja, tako da bosta obe ob pričetku nove zimskosportne sezone že na razpolago. Za gradnjo novih skakalnic se je MZSP odločil radi tega, ker skakalnica v Betnavi ne ustreza namenu, to je, da bi se na njej vežbala mladina ker je za začetnike prevelika. Z gradnjo dveh novih skakalnic, ki ne bodo imele tako velikih dimenzij, pa se bo ta nedostatek odpravil, tako da bo tudi MZSP prihodnjo sezono imel na razpolago izvežbano gardo mladih skakalcev. Skakalnica v Betnavi, ki je doslej stala okoli 50.000 dinarjev, se bo uporabila le za skakalne prireditve. S snočnim sklepom MZSP, da bo gradil novi skakalnici, se bo prav go-

Karteli, trusti, ringi in še kaj**Borba za tržišča — Poplava industrijskih proizvodov — Cilj: Izičiti konkurenco, povečati dobiček**

V ekonomskem tečaju Ljudske univerze je predaval g. dr. I. Humar o kartelih, trustih itd. Iz velezanimivega predavanja povzemamo:

Izum stroja na mehanični pogon (glej »Večernik« z dne 17. XII. 1937) je omogočil, da so pričeli ljudje ustanavljati vedno večja podjetja, industrijska podjetja, v nasprotju s prejšnjimi manufakturnimi in obrtnimi delavnicami. Z naraščanjem industrije, to se pravi z naraščanjem števila industrijskih podjetij, kakor tudi z njih vedno večjo razsežnostjo, pa je stalno naraščala tudi količina proizvodov, ki so jih ta podjetja hotela prodati. Trg, za katerega dela moderna industrija, v nasprotju s srednjeveško obrtjo, ki je delala za odjemalce po naročilu, pa ni omejen. Odvisen je od potreb konsumentov, predvsem pa od njih kupne moči. Trg je kmalu pričel postajati preozek za naraščajočo poplavo proizvodov. Tekmovanje med podjetji, konkurenca med njimi in borba za tržišča je postajala ostrejša.

Doba svobodne konkurence je trajala od začetka kapitalizma do zadnjih desetletij preteklega stoletja. Ta doba se označuje tudi kot doba gospodarskega liberalizma, čigar center je bila Anglija, zlasti

v letih 1860—1880. — Konkurenčna borba, ki je postajala vse ostrejša, je postajala tudi vedno nevarnejša za dobičke industrije. Konkurenčni boj med podjetniki je končno tudi za onega, ki je izšel iz tega boja kot zmagovalec, pomenil veliko škodo. Industrija se je zato pričela organizirati. Nastale so prve svezve podjetij — karteli, za njimi najmočnejša industrijska organizacija — trusti in med tema dvema oblikoma še najraznovrstnejše tvorbe, vse z istim ciljem: izločiti konkurenco in povečati dobiček.

Pred karteli so bile organizacije z monopolističnim ciljem le redke. Obstopale so sicer, kot n. pr. cornerji in ringi že v začetku kapitalističnega razvoja. Vendar so ti cornerji in ringi bili tvorbe, ki so jih podjetniki ustanavljali bolj mimogrede, le za določene prilike. Corner je nastal, ako je neka kapitalistična skupina pokupila vse blago, ki se je nahajalo v določenem času na trgu. Ring pa pomeni skupino ljudi, ki se je združila v svrhu izvedbe cornerja.

Vendar so ti cornerji in ringi bili le sporadičen pojav, brez večjega gospodarskega pomena in vpliva. Karteli pa so pojav sodobne industrijske koncentracije in obenem prva oblika te koncentracije.

OKTAVIJAN GOGA

Oktavian Goga, predsednik romunske vlade, ki je podal demisijo.

BELI TEDEN

platno za rjuhe 144 cm Din 16⁰⁰

Tekstilana BUDEFELDT

tovo v prihodnji sezoni zanimanje za zimski sport še bolj razgibalo.

Izpitna komisija pri mariborskem zimskosportnem podsavezu. Jugoslovanski zimskosportni savez je imenoval pri Mariborskem zimskosportnem podsavezu izpitno komisijo, ki jo tvorijo naši znani sportniki gg. T. Voglar, V. Golubovič in L. Aljančič.

Predzadnje kolo tekmovanja za Marverjev zimski pokal bo v nedeljo 13. tm. Srečala se bosta SK Rapid:SK Slavija in ISSK Maribor:SK Železničar. Obe tekmi se bosta vršili na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti.

Medmestna tekma Maribor: Zagreb v slalomu se bo vršila v nedeljo 13. t. m. pri Senjorjevem domu na Pohorju.

Urednikova pošta

D. K., Dravsko polje. Malo potrpljenja. Ne gre tako hitro ...

F. S., Slov. gorice. S to rečjo ne bo nič. Saj veste ...

Č. D., Melje. Potem ste stavo izgubili. Prav je imel Vaš tovariš. Pravilno (po Slov. pravopisu znanstvenega društva) se glasi pravilno pójem, -jma (ne pojim), pójmiti, pojimljiv. Drugokrat se pred stavo dobro premisli, pa se ne mešaj v stvari, ki te ne srbijo in na katere se, kakor vidim, preveč ne razumeš.

Spomnite se CMD!

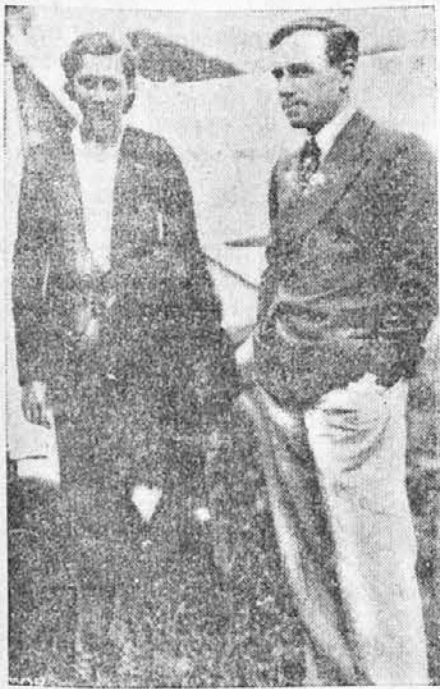
Kartel nastane, ako se združi več podjetij iste vrste z namenom, da bi monopolistično obvladala trg. Zato pa je treba, da se v tej obliki organizira vsaj večina podjetij neke določene stroke, če že ne vse, ker sicer ne pride do monopola.

Značilno je, da se karteli niso razvili v vseh gospodarskih panogah, ampak pretežno le v industriji in tudi tu predvsem v težki industriji. Najmočnejši karteli obstojijo n. pr. v železarski industriji.

Končni cilj vsakega kartela je vedno povečanje dobička. Vendar skušajo podjetja, ki se združijo v kartel, ta cilj doseči po različnih potih. Najpogostejši karteli so takozvani cenški karteli. Podjetja, ki si osnujejo tak kartel, si določijo samo enotne prodajne cene, po katerih bodo v bodoče prodajala svoje proizvode. Te cene so seveda višje kakor so bile prejšnje. Za enotno kartelno ceno se vzame cena, ki ustreza produkcijskim pogojem podjetja. Druga vrsta kartela nastane, če priključena podjetja ne določijo enotnih cen, ampak si medsebojno le razdele prodajni teritorij, tako, da dobi vsako od njih svoj okoliš, v katerem sme svoje proizvode prodajati. Drug način je zopet, da si kartelirana podjetja ne določijo niti enotnih cen, niti si ne porazdele prodajnih okolišev, ampak določijo le točno količino proizvodov, kolikor jih sme vsako podjetje proizvajati.

(Dalje.)

Ločitev Mollisonovih

Te dni se je vršila na londonskem civilnem sodišču ločitvena razprava zakoncev Mollisonovih. Sodnik je ugodil ločitveni zahtevi Jimmyja in Amy Mollisonove ter je zakon ločil. Jimmy in Amy se ne razumeta v letalskih zadevah, v zasebnem življenju pa nista mogla vztrajati drug poleg drugega. Zato sta sporazumno sklenila uvesti postopek za ločitev zakona. Tej želji je zdaj tudi formalno ugodeno.

Gospodarske beležke

Za 9% so narastle cene na veliko v letu 1937. Največji porast kažejo industrijski proizvodi za 11,3%, mineralni proizvodi pa za 10,5%.

Tretji klirinški račun z Italijo. Z 31. januarjem se je v izkazu Narodne banke prvič pojavil tretji klirinški račun z Italijo, in sicer v dinarjih. Na ta novi račun vplačujejo Italijani in samo v 9 dneh so njih vplačila presešla znesek 25 milijonov din. To dokazuje, da jim ta račun konvenira. Zanimivo je, da sta oba stara klirinška računa z Italijo istočasno padla za pet in pol milijona lir. Novi dinarski klirinški račun je bil dogovorjen že ob bi vanju podguvernerja Narodne banke dr. Belina v Rimu.

Slovenjebistriške novice

V soboto je bil že deveti tradicionalni planinski ples slovenjebistriške podružnice SPD. Uspel je nad vse pričakovane, saj so ga posetili poleg Slovenjebistričanov številni planinci iz Maribora, Ptuj, Rogaške Slatine, Poljčan Slovenskih Konjic, Celja. Pravo planinsko domačnost in razpoloženje je ustvarjala narekna velikomestna dekoracija, nadalje veliki transparenti s slikami »Planinskega doma«. Sv. Treh kraljev ter prizorov iz planinskega in lovskega življenja, ki jih je požrtvovalno izvršil g. Josp Tomazič, meščanskošolski učitelj v Celju. Goste so sprejemali: društveni predsednik g. dr. S. Jagodič, podpredsednik g. dr. Anton Žnidaršič, sodnik g. dr. T. Tomjanišek ter g. J. Tomazič. Med uglednimi osebami iz javnega življenja smo opazili komandanta mesta g. kapetana M. Andronoviča z gospo, predstojnika sreskega sodišča g. dr. Muhliča z gospo, mestnega župana g. Fr. Kaca z gospo, prejšnjega mestnega župana g. dr. J. Pučnika z gospo, g. dr. F. Attemsa z gospo, narodnega poslanca g. Vinca Gornjaka in mestnega župnika g. I. Sulincea ter polnoštevilno zbran oficirski zbor slovenjebistriške garnizije.

Pri nagradnem tekmovanju za najlepšo planinsko je odnesla krasno prvo darilo gđ. J. Č. iz Maribora, drugo nagrado pa g. Zorka dr. Žnidaršičeva in a. soproga agilnega podpredsednika SPD. Obisk je bil rekorden, požrtvovalno so stregle članice in člani SPD tako, da je moralen in gnotni uspeh stajen. Ta planinski ples je bila prava prizma mariborskega planinskega plesa. Neumorno je svirala domača godba pod vodstvom g. Oreharja. Vsem organizatorjem, kakor tudi zelo delavni podružnici SPD, iskreno čestitati k lepo uspehi prireditvi!

Mariborske in okoliške novice

Otvoritveno predavanje v materinski šoli

V predavalnici tukajšnje Ljudske univerze je bilo sinoči prvo predavanje materinskega tečaja, ki ga za naše mamice prireja tuk. agilno delujoče žensko društvo. Tečaj pa ni namenjen samo našim mamicam, temveč sploh vsem, ki se zanimajo za vzgojo naše mladine. Mariborski ženski svet je do dobra napolnil predavalnico ter s zanimanjem sledil zanimivim izvajanjem predavatelja dr. Vilka Marina. Uvodoma je letošnji materin-

ski tečaj otvorila predsednica feminističnega odseka gđ. Levstikova, nakar je odlični predavatelj pred številnimi zastopnicami našega ženstva razčlenil aktualno temo o higijeni matere in otroka pred rojstvom in rojstvo samo. Predavanje so spremljale številne skioptične slike in je bil predavatelj za svoja strokovnjska izvajanja nagrajen z živahnim aplavzom in priznanjem.

Weixlov večer v Stariboru

V restavraciji Narodnega doma so sinoči zbrali Stariborci, da počastijo 60 letnico rojstva in 30 letnico samostojnosti uglednega mariborskega veletrgovca g. Vilko Weixla. Večer je otvoril in vodil podpredsednik »Ktaribora« g. dr. Jurček, nakar so v izčrpnih izvajanjih podarjali zasluge V. Weixla gg. dr. Trav-

ner, Fr. Majer, Gijuro Valjak, prof. dr. Dolar in ga. Škvarčeva, v imenu trgovskega pevskega zbora, ki ga je ustanovil g. Vilko Weixl, pa je spregovoril trgovec Viktor Maverič. Po končanih govorih in čestitkah so še zapeli »Vandrovčki« ter trgovski pevski zbor, nakar se je lepa slovesnost zaključila.

Dunajska vremenska napoved za jutri, v soboto 12. t. m., predvideva: V severnem alpskem področju spremenljivo, upadajoča oblačnost, jutranji mraz, na vrhovih ponekod topleje. V južnem alpskem področju pretežno jasno, zjutraj mraz.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Perc Tomaž, trgovski sotrudnik, Radvanje-Nova vas, in Munda Ivana, hči posestnika, Sodinci pri Veliki Nedelji; Kocjan Miroslav, pekovski pom., Delavska 45, in Klep Zofija, šivilja, Koseškega 63; Bacciavila Valentin, meh. pomočnik, Ruška 7, in Mesec Ana, šteparica Pobreška 15; Ploj Karel, predilec, Tezno, in Krajnc Angela, navijalka, Tezno, Markat Ferd., sin pos. in Jehart Rozalija, posestnica, iz Šmartna pri Slovenjgradcu; Vičič Ivan, gradbeni tehnik, in Čelhar Ottilija, zasebnica, Kejzarjeva 14; Šafarič Jakob, kovač, in Škorc Marija, navijalka, Dol. Počehova 7; Čelhar Ivan, sodnijski uradnik, in Pugmeister Terezija, zasebna uradnica, od Sv. Lenarta v Slov. gorcah; Kuhar Ladislav, kovač, in Kozar Genovefa, služkinja, Mlinska 9. Anton Basle in Marija Cizej, Wallner J. in Majšler Marija. Bilo srečno!

Hotel

„Mariborski dvor“ sobota predpusna domača zabava

Odprta noč in dan so groba vrata. V Strossmayerjevi ulici 26 je preminila v častitljivi starosti 78 let mestna uboga Marija Muršak, v Tomšičevem drevoredu 10 pa je izdihnila 79 letna zasebnica Knoppek Frančiška. Preostalim žalujočim naše iskreno sočutje!

Ljudska univerza. Nocoj ob 20. uri koroški večer v spomin na 50. letnico smrti Andreja Einspielerja. Uvodno predavanje ima g. prof. dr. J. Kotnik, gđ. Zwitterjeva recitira 2 pesmi, dijaški zbor zapoje nekaj koroških pesmi. H koncu recitacija »Koroške rapsodije« na podlagi skioptičnih slik.

Na Mariborsko kočjo (do odcepa) bo vozil v soboto, dne 12. t. m. poseben avto bus ob 18. uri izpred Putnika. Cena Din 20.—. Prijave: Putnik, Maribor.

Panika v štrigovski šoli: Učenec se je med poukom ustrelil v trebuh

V štrigovski šoli se je pripetila včeraj nenavadna nesreča. Učenec 7. razreda na rodne šole v Štrigovi, France Lukovnjak, pastir doma s Krpeca je imel pri sebi na lesenem ročaju pritrjeno železno cev, nabito s črnim smodnikom, papirjem ter drobci železa. To orožje lastnega izdelka je imel za predpasnikom ter si ga je med poukom še nekoliko popravil, da bi mu ne padlo na tla. V tem momentu se mu je orožje sprožilo ter ga je zadel strel v trebuh. Strel v razredu je povzročil pravo paniko. Učitelj je takoj odzvel priložnostno

orožje ter ga vrgel v peč. Težko ranjeni učenec Lukovnjak se je onesvestil, nakar so ga takoj spravili k banovinskemu zdravniku, ki mu je rano obvezal ter odredil nujen prevoz v bolnišnico. Z avtom so nato učenca v spremstvu razrednika prepeljali v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer je bil takoj operiran in kjer so tudi ugotovili, da so drobci železa predrli črevo na več mestih. Lukovnjak se bori s smrtjo. O dogodku so bila danes dopoldne obveščena tudi mariborska oblastva.

NAROČNIKI POZOR!

V zvezi z večkrat objavljenim pozivom ter opozorilom radi poravnave zaostale naročnine smo priložili položnice s prošnjo, da se jih cenjeni naročniki čim prej poslužijo.

Uprava »Večernika«.

Kino

Kino Union. Petek: Zadnji »Klic življenja«. Sobota: »Hči upornika« z dražestno Shirley Temple.

Narodna gledališča

Petek, 11. februarja: Zaprto.

Sobota, 12. febr. ob 20. uri: »Noč v Kairu«. Red A.

Nedelja, 13. februarja, ob 15. uri: »Sodnik Zalamejski«. Z a d n j i č. Znižane cene. Ob 20. uri: »Pri treh mladenkah«. Gostovanje g. J. Povheta. Znižane cene.

Konec tedna v mariborskem gledališču. V soboto ponovitev bujno opremljene Gilbertove operete »Noč v Kairu« za red A. — V nedeljo popoldne s posebnim oziranjem na dijaštvo in okoličane še enkrat in zadnjič globoko čutna klasična ljudska igra »Sodnik Zalamejski« (pri globoko znižanih cenah). Zvečer po daljšem prestanku in ustrezajoč mnogostranski želji se ponovi že desetkrat v tej sezoni vprizorjena Schubertova vedno privlačna opereta »Pri treh mladenkah« pri kateri gostuje v vlogi starega Sschölla naš nekdanji komik g. J. Povheta, nazadnje član ljubljanskega gledališča. (Znižane cene).

članstva. Društveni člani so dolžni, da se vdeležijo te edine večje društvene prireditve.

»Pod palmami« je deviza letošnje tradicionalne gala redute ISSK Maribora, ki se bo vršila v soboto, dne 26. februarja v Unionu. Cela vrsta senzacionalnih presečenj. Igra sloviti »Negode-Jazz«.

Za izlet v Graz z modernim avtokarom v sredo, dne 16. febr. je na razpolago še nekaj sedežev. Takojšnje prijave pri Putniku Maribor. Vožnja in vizum le Din 100

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru, se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu 17. akademškega plesa; posebno pa se zahvaljuje sledečim tvrdkam: Anderle, Benko, Berdajs, Bernhard, Ceotar Bolvier, Crippa, Čebokli, Guselj, Hutter, Jaš & Lesjak, Jadrak, let. skup. Jemec, Kiffman, Kos, Macarol, Meinl Julio, Mestno elektr. podjetje, Oset, Pisanec, Pugelj & Rossmann, Rosenberg, Slatina Radenci, Schober, Šlajmer & Jelenc, Tavčar, Tihy, Witalczil, Wögerer, Zadruga za izdelovanje brezalkohol. pijač.

Planinska situacija. Vremensko poročilo 11. 2. 1938 ob 5. uri 01C. Pohorski dom Marib. kočja, Pens. Lobnica oblačno, malo vetro, na solcu 25 v senci do 40 starega snega, drobno mede. Ruška kočja ob 7. 05, oblačno, vetrovno, 50 starega snega, drobno mede. Koča pod Kopo: ob 7. 08C, oblačno vetrovno, 100 cm starega Peca: ob 7. uri 0,3 C, zelo oblačno mirno, 10 pršiča na podlagi od 105 cm. Rimski vrelc: ob 7. uri 0,8 C oblačno, mirno, pršiča 10 na 50 podlagi. Smuka dobra!

Avto v bencinsko črpalko. Na Kralja Petra trgu je danes ponoči nek tovorni avto tresčil v bencinsko črpalko tvrdke Motoroil ter jo podrj in znaša škoda več tisoč dinarjev. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodiščem.

Nočno lekarniško službo imata danes Albaneževa in Königova lekarna.

Ljutomeške novice

Občni zbor ljutomerskih čebelarjev. Izčrpana poročila so pokazala veliko agilnost podružnice. V odbor so bili ponovno izvoljeni naši najmarljivejši čebelarji kakor dr. Stajniko, Kukulj, Dunaj in drugi. Kratko poročilo je podal predsednik akcijskega odbora za zaščito domačih čebelarjev g. Janko Belec.

Prvi zvočni film v Ljutomeru. Poročali smo že, da je kupil ljutomerski Sokol kino »Ideal« v Ljubljani, ki bo proizvajal prvi film v Ljutomeru 12. t. m. ob pol 20. uri in 13. t. m. ob 16. in 20. uri, in to veličastni glasb. film »Posledni akord«. Naslednji film bo 19. in 20. t. m.

Zadnje telefonične vesti

Obsedno stanje v vsej Romuniji

VSI PREFEKTI RAZREŠENI, NJIHOVO OBLAST VRSIJO POVELJNIKI VOJAS- KIH OKROŽIJ. — NOVA VLADA BO VLADALA BREZ PARLAMENTA. — RE- FORMA DRŽAVNEGA USTROJA, DEPOLITIZACIJA JAVNEGA ŽIVLJENJA.

BUKAREŠTA, 11. februarja. Nova ro- munska vlada je sestavljena sledeče: pred sednik vlade patriarh dr. Miron Christea, podpredsednik Tatarescu (liberalna stran- ka); zunanje zadeve Antonescu (lib.); no- tranje zadeve Galinescu (preje nar. zara- nist, sedaj izven strank); finance Canci- cov (lib.); vojna general Antonescu; na- rodno zdravje Costinescu (lib.); industri- ja in trgovina Argetoianu; promet Ange- lescu (romunska fronta); poljedelstvo Camoracescu (preje narodni zaranist, se- daj strokovnjak); javna dela Juanicescu, prosveta Diamandi; pravosodstvo najbr- že Popescu. Ministri brez listnice so: prof. Jorga (narodni demokrat); Constantin Angelescu (lib.); maršal Avarescu (ljud- ska stranka); Vajda-Voevod (romunska fronta); Boicianu (lib. skupine Bratiane) in Mironescu. Maniu ne pripada novi vla- di.

da je raztegnila v decembru 1937 nad Bukarešto in večjimi mesti razglašeno ob- sedno stanje na vso državo in izročila iz- vršno oblast v roke vojaštva. Cenzura je v vsej državi poostrena.

BUKAREŠTA, 11. februarja. Vodja na- rodnih zaranistov dr. Maniu označuje re- šitev krize kot napačno. Edina možnost, spraviti Romunijo na pravo pot, bi bila izročitev oblasti narodno zaranistični stranki s Titulescom kot zunanjim mini- strom, ki je edini mož, ki lahko popravi napake Gogovega režima v zunanji poli- tiki.

BUKAREŠTA, 11. februarja. Nova vlada je razrešila vse prefekte in izročila vod- stvo poslov prefektov poveljnikom vo- jaških okrožij. Nova vlada je odgovdila za konec oktobra določene nove volitve, ker hoče vladati brez parlamenta ter bo v smislu mandata izvedla reformo države in depolitizacijo javnega življenja.

BUKAREŠTA, 11. februarja. Nova vla-

Hitler sredi maja v Italijo

RIM, 11. februarja. Doznava se, da bo Hitler sredi maja posečil Italijo in bo oseb- ni gost kralja Emanuela. V Italiji ostane

šest dni in so za časa njegovega bivanja v Italiji predvideni veliki manevri zračnih in pomorskih vojnih sil.

Texenske novice

80letnica gospe Vajsove. V ponedeljek 14. t. m. praznuje 80letnico rojstva gospa Julijana Vajs. Jubilantka je bila rojena kot hčerka uglednega posestnika in žu- pana g. Šosterja v Šmarju pri Jelšah. Že v zgodnji mladosti se je šla radi izgube matere izobraževati v tujino. Do smrti svojega moža je živela pri Zg. Sv. Kun- goti, nato pa se je preselila k svoji hčerki Mariji na Tezno, kjer je imela zlasti opravka na vrtu pri cvetlicah. Lansko le- to je nenadoma umrla njena hčerka, a je z občudovanja vrednim samozatajevanjem prebolela tudi to izgubo. Sedaj živi pri svojem nečaku Bogomiru, še vedno pol- na pravega humorja in zdravja. Njenega jubileja se veselimo vsi njeni znanci in ji priskrbeno čestitamo, želeč, da bi še do- živela mnogo let tudi v novi hiši in novih okoliščinah.

Ptujske novice

Zvočni kino Ptuj. V soboto dne 12. 2. ob 20. uri in v nedeljo 13. 2. ob pol 19. in pol 21. uri se bo predvajal film »Gasparo- ne«. V glavni vlogi igra M. Cebotari in J. Hoesters. Kot dodatek pa se, bo pred- vajal kulturni film o naši državi in žurnal Alfa.

Beesteenica

Tihotapske zadevščine. Pri Rižnarjevih so odkrili za staro sliko matere božje železno kaseto, v kateri je bilo okoli 36.000 dinarjev. Med senom v gospodar- skem poslopiju pa so našli 59 kg saharina. Sin Anton se je hotel vreči skozi okno prvega nadstopja, pa so to preprečili. Riž- narjeva, njen sin Anton in hčerka Fran- čiška so bili aretirani ter prepeljeni v ma- riborske zapore, kjer že odsedevali stari Rižnar enoletno zaporno kazen radi tihotapstva.

Marenberške novice

Namesto cvetja na grob male Tom a- žičeve Majde je darovala družina le- karnarja g. Tomiča 50 din za revne šo- larje. Šolsko upravitelstvo se najiskre- nejše zahvaljuje.

Kmečki dolgovi. Sresko sodišče je za- ključilo razprave v zadevi kmečkih dol- gov in rešilo skupno nad 400 predmetov. Preko 50% kmetov je tako zadolženih, da jih je uredba rešila bobna.

- Najvažnejše. Gospa (daruje beračici staro obleko): »Malo je že zakrpana.« Beračica: »Nič ne de, da je le moder- na!«
- Potrpežljivost. Gospa: »Pet ur že čakam moža, pa ga še ni!« Gospodična: »Jaz ga pa čakam že de- set let, in ga ni!«

Ženin in 35 svatov zgorelo

Grozen požar je izbruhnil v vasi Sred- njici 10 km od Mostarja. Bogati kmet Ro- dić je po poroki svojega sina priredil svat- bo, na katero je povabil nad 100 ljudi. V najboljšem razpoloženju pa je nastal v- hišji požar in je v plamenih našlo smrt 36 oseb, mnogo pa jih je bilo ranjenih. — Vzrok požara ni znan.

O tem in onem

Pojočni pesek

S slavnim pojočim peskom, ki ga je dobiti v južnovzhodnem kotu puščave Kalahariju, je južnoafriški učenjak Lewis napravil zanimive poskuse. Dognal je, da so dvoje vrst glasovi, ki jih povzročata pesek: neke vrste grmenje, ki nastane s kopičenjem peska v hribeček, in bren- čanje, ki nastane tedaj, ko pesek počasi polzi po obronkih hribečkov navzdol. Gr- menje je slišati najbolj razločno vzdolž strmih južnih obronkov peščenih sipin in na 500 m daleč ga je čuti ko tihno grmenje ob nevihti. Skrivnost pojočega peska je tudi ta, da se navidezno prav nič ne raz- likuje od navadnega peska, ki leži prav blizu pojočega. Natančna preiskava tega peska pa ti pove, da »o zrnca pojočega peska bolj okrogla in enakomerna ko zrn- ca tihega peska. Najbolj čudno je pa to, da ta pesek obdrži svojo posebnost tudi takrat, če ga vzameš v posodo in odne- seš drugam. Vendar izgubi svojo pevsko lastnost, če je posoda odprta dalje časa, a jo spet pridobi, če pesek v peči segre- ješ. Glasbeno lastnost tega peska uniči vlaga in pa če ga dolgo mešaš. Tak pe- sek dobiš tudi še drugod. Prej so meni- li, da ga je dobiti samo še na otoku Eiggu na Hebridih, a več znanstvenikov je do- gnalo, da je pojochi pesek še v več krajih v Ameriki in Evropi.

Ribnik z zlatim dnom

V vrtovih bivše cesarske palače v Pe- kingu stoji samotni ribnik, ki se dolga leta ni brigal nihče zanj. Pred kakimi dvanajstimi leti pa se je Američan Joe Lowelf obrnil na kitajska oblastva s prošnjo za dovoljenje, da bi smel v tem ribniku ribariti. Ker je za to dovoljenje ponudil vsoto 450.000 dolarjev, so mu kitajska oblastva ustregla. Nihče si ni znal razložiti, kaj je Američana pripravilo do tega, da si je za tako veliko vsoto pridobil ribarsko pravico v tem pozab- ljnem ribniku. Najbolj pa so se čudili seveda Lowelfovi sorodniki, ki so menili, da je mož znorel. Toda po letih se je iz-

kazalo, da je bil bil mož prav pameten. Rad je imel knjige in posebno rad je brskal po starih knjigah. V takšnem delu je nekoč čital, d. so kitajski cesarji dve stoletji prejemale vsako leto ribe iz vseh kitajskih pokraji v dar. RIBE so nosile zlate obročke z zlatimi ploščicami i so jih kitajski cesarji dajali v svoj ribnik. Lowelf je res našel na dnu ribnika debelo plast blata, v kateri je bilo nešteto ribjih okostij, in vsako izmed teh okostij je imelo zlat obroček z zlato ploščico, na kateri je bilo ime darovalca. Lowelf je napravil kupčijo, ki mu je vrgla nad milijon dolarjev čistega.

V 200 letih konec vseh premo- govnikov

Ker se gospodarstvo sveta vedno bolj industrializira, je potreba premoga če- dalje večja. Zato ga tudi vedno več iz- kopljejo. Leta 1860. so na vsem svetu nakopali vsega skupaj 132 milijonov ton premoga. Toda leta 1935. so ga nakopali že 1112 milijonov ton, skoraj desetkrat toliko. Znanost je izračunala, da bi ute- gnilo vsega premoga v zemlji biti kakih 5,5 bilijonov ton. To je seveda le cen- tev, ker natančni računi so nemogoči. Če bodo tudi v bodočnosti tako kopali premog, kakor so ga leta 1935., bo na zemlji zmanjkalo premoga šele čez 3700 let. Če pa bi samo za pol odstotka zvi- šali izkopavanje premoga na leto, bi ga zmanjkalo že v 600 letih. Ako bi pa zvi- šali izkopavanje premoga za 2 odstotka, bi bilo že v 200 letih konec vseh premo- govnihi zalog v zemlji. Največ premoga imajo v svoji zemlji Zedinjene države Severne Amerike, ki njihovo premo- govno podzemsko zalogo cenijo na 2041 milijard ton. Takoj za Ameriko prihaja Rusija, ki ima 1038 milijard ton premoga v zemlji. Ker se industrija silno razvija, bo rasla tudi potreba premoga, zaradi česar bo treba vsekakor misliti, kako bi se premog bolj varčno izrabljaj.

Svoboda.

A: Šest tednov si presedel v ječi. Ali se ti je kaj tožilo po ženi? B: Bodi pameten. V zaporu ima človek vsaj malo — svobode!

Razno: Prodaj nov ŠIVALNI STROJ znamke »Singer« ceneno. — Vprašati Sokolska 38. Stur- denci. 672

KMEČKI PLES v gostilni Mras. 765

Posesi: Na prodaj PARCELA 500 m². Vprašati Vetrinjska ul. 13. 766

Prodaj: JABOLKA 1 kg Din 1.50. Skladišče Ko- razija, Kolodvorska 1. 771

Prodaj nov ŠIVALNI STROJ znamke »Singer« ceneno. — Vprašati Sokolska 38. Stur- denci. 672

Morske ribe: danes in jutri v veliki izbiri, pripravljene na razne načine, ribji rizoto. Cene zelo zmern- ne. Vino visko prvovrstno. Gostilna otok »Vis« Sodna ul. 16.

SPOMNITE SE CMD!

Dospele so sveže morske ribe! Na vse kuharske načine — pripravljamo osliče in delfine — Sardelice in gerice pa — moli to sladkojedec vsaki — voli! Vas vabi gostilna »Ljutomer«-Štibler Rotovski trg 8

Naročniki: kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Ruby

»Toda ne pozabi nikdar, ljubica,« je iz- javil slovesno Geoffrey, »da si mi več kakor ves svet z mojo materjo vred. Ako bi doživela poraz, naj te to ne ostraši. Misli vedno na to, da te ljubim.« V srcu se je bal tega, kar jo čaka v Rodney Towersu. »Ta misel mi bo dajala moč,« je rekla pohlevno; »ampak radi mene bodi brez skrbi, čutini in vem, da si pridobim lju- bezen tvoje matere.« Dvignila je svoje žareče oči in ga po- gledala polna upanja, Geoffrey je nežno poljubil te sinje zvezde in dejal ljubez- nivo: »Mati bi morala biti več nego trdosr- čna, če bi se tebi ustavljala.« 8. Prišel je petek, in Geoffrey in Ruby sta odpotovala v Rodney Towers. Prav- zaprav nista bila dobre volje, kakor bi sicer morala biti, ker bosta preživela bo-

žične praznike v svoji rodbini. Ne samo, da sta molčala celo potria sta bila; in ko sta v Greatthamu stopila iz vlaka ter sed- la v voz, ki ga jima je poslal sir Nicho- los, je padlo njuno razpoloženje na ničlo. »Ali imava še daleč, Geoffrey?« je vprašala končno Ruby s tresočim gla- som, ko je položila svojo roko v njegovo. »Približno šest milj. Poslušaj me ljubi- ca, ne smeš izgubiti svoje dobre volje. Ako nama ne bo všeč, pa zopet odpotu- jeva. Le nikar si ne predstavlja tega tako hudo!« »Saj si ne. Razburja me samo misel, da moram med toliko tujih ljudi.« »Čuj, dragica,« jo je hitro prekinil Geoffrey, »povedati ti moram še nekaj o svoji materi! Jako dobra je, in ko člove- ka bližje spozna, je tudi zelo ljubezniva, v začetku pa je precej težko z njo obče- vati.« »Kako to?« »Menim samo, da napravlja na člove- ka hladen vtis. Morda bi bilo najbolje, da se nekoliko pripraviš, kaj ji porečeš, ko

se pozdravita. Prišla ti bo torej nasproti in ti segla v roke... tako — prijel jo je za roke...« in... »Da, že vem, ga je prekinila Ruby, »in potem me bo objela in poljubila...« »Oh, ne, tega ne bo storila, — kaj ta- kega ne smeš pričakovati. Najbrž da te sprejme, kakor da te je včeraj zadnjič vi dela in ti poreče: »Dober dan, kako se imate? Upam, da vam vožnja z vozom ni bila predolga in prehladna.« — In kaj porečeš ti na to?« »Jaz porečem...« je v zadregi jeclja- la Ruby. »Ti porečeš...« Njegovo obotavljanje je pričalo, da tu- di on ni vedel, kaj naj odgovori. Ker ga je pa Ruby gledala polna pričakovanja je zbral vso svojo učenost in je odgovo- ril: »Ako te moja mati takole nagovori, ji odgovoriš ti kratkoma v še hladnej- šem tonu in ji porečeš...« »Ali Geoffrey, čemu naj bi bila hladna do tvoje matere? Saj vendar nočeš, da bi bila nevljudna.«

»Nevljudna ne, ali mrzla. Odgovoriš ji torej: »Hvala, bolje je bilo kot sem pričakovala.« In če se moreš potem še de- lati utrujeno, bo vse popolnoma pravil- no, in lahko si rečeš, da si dobro igrala svojo vlogo.« »Te besede žv morda izpregovorim, ampak delati se vendar ne moram utru- jene, ako nisem. Kaj pa, ako sploh ne bo govorila o vožnji?« »Gotovo bo govorila o njej, in tvoj od- govor se sploh prilaga vsakemu vpraša- nju,« je raztreseno odgovoril Rodney. Voz se je ustavil pred sijajno razsvet- ljeno vežo, ki je bila za sprejem gostov široko odprta. Geoffrey je peljal svojo ženo v pred- sobo, sluga pa ju je šel javit. Tako sta ostala za trenotek sama. Ruby je bila krasna. Bila je nekoliko blede od razburjenja, njena bledica pa je samo večala sijaj njenih velikih temno- modrih oči. Njenj kodrasti lasje so se ji nekoliko razpustili, kar ji je dražestno pristojalo. (Dalje.)